

Nr 342.

Godkänd av första kammaren den 2 juni 1931.

Godkänd av andra kammaren den 2 juni 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående Kungl. Maj:ts proposition i fråga om riktlinjer för avlämnande till riksdagens revisorer av räkenskaper m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 90 och memorial nr 157.)

Till Konungen.

Genom en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1931 dagtecknad proposition (nr 155), har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, lämnat riksdagen tillfälle att avgiva yttrande över vissa av departementschefen i berörda statsrådsprotokoll angivna riktlinjer för avlämnande till riksdagens revisorer av räkenskaper m. m.

Riksdagen har i likhet med departementschefen funnit det önskvärt, att sådana bestämmelser meddelas rörande riksdagens revisorers granskningsrätt, att densamma kommer att avse, icke endast anslag, som anvisats för verksamheten inom den egentliga statsförvaltningen, utan även användningen av andra av riksdagen för olika ändamål beviljade medel. För vinnande av detta senare syfte synes det riksdagen lämpligt, att uttryckliga föreskrifter meddelas rörande revisorernas granskningsrätt och att, i anslutning till vad statskontoret och riksräkenskapsverket uti sitt i ärendet avgivna yttrande anfört, denna granskningsrätt uppställas såsom villkor för åtnjutande av statsbidrag eller statsunderstöd. Det torde därvid böra åligga dem, som utbekommit dylika medel, att på vederbörlig rekvisition tillhandahålla revisorerna sådana räkenskapshandlingar och uppgifter, som erfordras för granskning av de erhållna medlens användning. Betonas må, att här icke är fråga om redovisningsskyldighet i egentlig mening utan allenast om skyldighet att bereda revisorerna tillfälle att granska medelsanvändningen. Givetvis får denna granskningsrätt för revisorerna icke hava till följd att rörande statsmedlens användning särskilda räkenskaper behöva föras av dem, som mottaga

statsbidrag och statsunderstöd. På grund av vad styrelserna för svenska landstingsförbundet, för svenska stadsförbundet och för svenska landskommunernas förbund framhållit, vill riksdagen härvid göra det uttalandet, att, då svårighet ofta torde föreligga, särskilt för de kommunala organen, att tillhandahålla originalräkenskaperna, granskningen från revisorernas sida i så fall lämpligen bör göras under den formen, att räkenskaperna, i stället för att insändas till revisorerna, antingen granskas av någon hos revisorerna anställd tjänsteman vid besök å vederbörande expedition, där räkenskaperna förvaras, eller ock avskrifter av erforderliga verifikationer och övriga handlingar insändas till revisorerna. Härigenom torde nämligen det med ifrågavarande granskning avsedda ändamålet fyllas på ett fullt tillfredsställande sätt. Riksdagen vill fästa uppmärksamheten på att i enstaka fall ett sådant förfaringssätt också vunnit tillämpning. Av det anförda framgår, att riksdagen i allt väsentligt delar de synpunkter, som av departementschefen framförts i statsrådsprotokollet.

I samband härmed har riksdagen emellertid velat uttala, att det måste anses önskvärt, att även, då fråga är om understöd av lotterimedel, enahanda granskningsrätt tillkommer revisorerna, liksom att denna granskningsrätt bör utsträckas till användningen av bidrag eller andra förmåner av olika slag, som vid de affärsdrivande verken på grund av särskilda överenskommelser lämnats vissa bolag m. fl. Föreskrifter om rätt för riksdagens revisorer att verkställa granskning av ifrågavarande företags förhållanden till statens organ synas, då nya överenskommelser ingås, böra inflyta i vederbörliga avtal. Vid fastställandet av affärsverkens driftkostnadsstater lär Eders Kungl. Maj:t äga meddela beslut, som även i dylika fall lämna riksdagens revisorer möjlighet att erhålla för deras granskning erforderliga uppgifter.

Vidkommande granskningsrättens omfattning har föreliggande förslag i öfrigt icke givit riksdagen anledning till annat uttalande än att granskningsrätten även bör avse sådana fall, då för främjande av visst ändamål av statsmedel bestrides hela kostnaden härför, och icke endast bidrag eller understöd utgå, men att den naturligtvis icke bör gälla sådana understöd, som äro av mera personlig karaktär (pensionsunderstöd, stipendium, resebidrag m. m. dylikt) eller utgå till internationella ändamål.

Vad därefter beträffar frågan om genomförandet av de synpunkter ifråga om revisorernas granskningsrätt, som ovan angivits, vill riksdagen erinra om att riksdagens revisorer redan under nuvarande förhållanden i vissa fall verkställa granskning av räkenskaper och införskaffa uppgifter av här ifrågavarande slag. Emellertid är det enligt riksdagens mening av vikt, att uttryckliga bestämmelser om en fullständig granskningsrätt stadgas såsom villkor för åtnjutande av statsbidrag och statsunderstöd. Att detta emellertid skulle ske genom att riksdagen vid behandlingen av varje särskilt anslag av denna art skulle ingå i prövning, huruvida dylikt villkor borde fastställas, synes riksdagen icke möjligt. Då någon närmare utredning icke verkställts, huru denna angelägenhet i så fall lämpligen bör ordnas och då vissa svå-

righeter uppgivits vara för handen för att redan från och med nästkommande budgetår stadga föreskrift om skyldighet för vederbörande att underkasta sig granskning från revisorernas sida, har riksdagen allenast ansett sig böra anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte snarast möjligt vidtaga åtgärder för genomförande av den av riksdagen i skrivelse den 2 maj 1930 begärda utsträckta granskningsrätten för riksdagens revisorer.

Riksdagen får alltså

dels tillkännagiva sin ovan angivna uppfattning rörande avlämnande till riksdagens revisorer av räkenskaper m. m.,

dels ock anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville snarast möjligt vidtaga åtgärder för genomförande av den av riksdagen i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 2 maj 1930 begärda utsträckta granskningsrätten för riksdagens revisorer.

Stockholm den 2 juni 1931.

Med undersätlig vörndnad.
